



Dals-Eds kommun

# Kvalitetsredovisning 2007 Fokusnämnden

”Att i framtiden, i så hög utsträckning som möjligt, bli bärare av sin egen information och ha kontroll över sitt eget liv är bland de viktigaste kunskapsmålen.....”

(Från Utsiktens gymnasiesärskolas kvalitetsredovisning år 2007)

**Omfattar:**

Förskola  
Familjedaghem  
Fritidshem  
Grundskola  
Gymnasieskola/gymnasiesärskola  
Vuxenutbildning/särvux

**Upprättad av:**

Förvaltningschef

## Innehållsförteckning

<i>1. Kvalitetsarbete – redovisning och uppföljning: syfte, system och metoder .....</i>	<i>3</i>
<i>2. Återkoppling 2006 års kvalitetsredovisning .....</i>	<i>4</i>
<i>3. Sammanfattning 2007 års kvalitetsredovisning .....</i>	<i>4</i>
<i>4. Värdegrunden.....</i>	<i>4</i>
<i>5. Utveckling, lärande och kunskaper .....</i>	<i>5</i>
<i>6 Barns och elevers inflytande och ansvar.....</i>	<i>6</i>
<i>7 Skola och hem .....</i>	<i>7</i>
<i>8 Skolan och omvärlden.....</i>	<i>8</i>
<i>9 Övergång och samverkan.....</i>	<i>8</i>
Behörighet till gymnasieskola .....	8
Genomströmning externt gymnasium.....	8
Genomströmning Utsiktens gymnasieskola .....	8
Genomströmning Utsiktens gymnasiesärskola.....	9
<i>10 Bedömningar och betyg .....</i>	<i>9</i>
Grundskola .....	9
Gymnasieskolan Utsikten .....	10
Gymnasiesärskola – Utsikten .....	10

# 1. Kvalitetsarbete – redovisning och uppföljning: syfte, system och metoder

## SYFTE:

- En tydlig och gemensam bild av enhetens arbete och resultat för elever, lärare, ledning och övrig personal är grunden för utveckling.
- Information till brukare och andra intressenter är grunden för insyn och inflytande.
- Underlag för politiska beslut på lokal nivå.

## SYSTEM:

Man bör skilja mellan enheternas kvalitetsredovisningar som i första hand är just enheternas redskap för utvecklingsarbete, och den kommunövergripande som är den politiska nämndens underlag för beslut. I enheternas kvalitetsredovisningar anges förbättringsåtgärder som enheten avser att genomföra med befintliga resurser, och ansvarig för detta är respektive rektor/chef. I den kommunövergripande redovisningen anges förbättringsområden, vilka ligger till grund för nämndens målarbete och budgetarbete inför kommande år.

Fokusnämndens **inriktnings- och resultatmål** (med nyckeltal) fastställs i den årliga revideringen av *verksamhetsplanen* (tillika skolplan). Dessa mål konkretiseras genom den årliga revideringen av arbetsplanen, som följer på revideringen av verksamhetsplanen. I *arbetsplanen* bestäms de **åtgärder** (med nyckeltal) som skall genomföras både på kort och på lång sikt. Ansvarig för denna kommungemensamma arbetsplan är förvaltningens ledningsgrupp.

Den enskilda enhetens viktigaste lokala planeringsdokument blir alltså dels den kommungemensamma arbetsplanen, dels de förbättringsåtgärder som anges i den egna kvalitetsredovisningen.

Varje enhet utvärderar och redovisar sina resultat till nämnd med förvaltning **gentemot båda** dessa dokument i den årliga kvalitetsredovisningen. Från och med redovisningsåret 2008 redovisar enheten **i ett** enda dokument, där alltså bokslutet ingår.

Nämnd med förvaltning utvärderar och redovisar **gentemot både** verksamhetsplan och arbetsplan, **både i** den kommunövergripande kvalitetsredovisningen och i bokslut med verksamhetsberättelse. Den förra ligger till grund för den senare.

## METOD:

Dals-Eds kommun arbetar sedan några år tillbaka med Skolverkets utvärderingsverktyg **BRUK** (Bedömning, Reflektion, Utveckling och Kvalitet) som metod för uppföljning inom de pedagogiska verksamheterna.

**Enkäter** genomförs varje år inom utbildningsverksamheterna samt inom förskola och fritidshem. De riktas till barn, elever och kursdeltagare, och för omyndiga barn och elever även till vårdnadshavare. Övriga verksamheter genomför enkäter vid behov.

**Återkoppling** mellan nämnd och enhetschefer sker dels genom förvaltningschefen, dels genom avstämningsmöten mellan nämnd och enhetschefer, då bl a kvalitetsredovisningarna följs upp.

Nämnden förlägger några av sina möten ute på enheterna, vilket ger möjlighet till **dialog med personal, elever och övriga brukare**.

**Dialog med föräldragruppen** sker i olika forum t ex föräldraråd, föräldraförening samt föräldramöten.

Dals-Eds kommun samarbetar med åtta kommuner i Bohuslän och Dalsland i ett kvalitetsnätverk; **Vision 8 kommuner (V8)**. Inom detta nätverk genomförs ett s k **benchmarkingprojekt** som på sikt kommer att tillföra nämnden bra jämförelsematerial. Inom nätverket genomförs även projektet KU8 (Kollegial Utvärdering 8 kommuner).

## 2. Återkoppling 2006 års kvalitetsredovisning

I fjolårets kvalitetsredovisning (för 2006) angavs ett antal åtgärder som rätteligen hörde hemma bland enheternas redovisningar och ansvar. Här ges återkoppling endast på det som kan sägas höra hemma i en kommunövergripande kvalitetsredovisning:

- Likabehandlingsplaner är upprättade i enlighet med Skolverkets Allmänna råd.
- **Centrala riktlinjer för arbete med elevhälsa och elevers behov av stöd skall tas fram efter det att lokala riktlinjer enligt Västbus är klara (Edsbus).**
- **Digital lärplattform för IUP, frånvaro med mera skall vara i skarpt läge från och med höstterminens start 2008.**
- Enkäter är utskickade tidigare under året och återkoppling sker i samband med föräldramöten.
- Samarbetet inom Fyrbodals Gymnasieskola har förbättrat förutsättningarna för uppföljning av externa elever.
- **Månadsuppföljningar per enhet och redovisning till nämnden sker från och med april månad 2008.**
- **Analys av resultat som ett verktyg för arbetslagen behöver förbättras.**
- **Arbetet med övergångar behöver ytterligare förbättras, i synnerhet vad gäller elevers behov av särskilt stöd.**

## 3. Sammanfattning 2007 års kvalitetsredovisning

Alla enheter med pedagogisk verksamhet har upprättat kvalitetsredovisningar. Vuxenutbildningen, kulturskolan och ungdomsgården har använt egna analys- och redovisningsmodeller medan övriga enheter har använt sig av BRUK som utvärderingsverktyg. Personalen har deltagit i arbetet, bedömning samt analys är genomförda och åtgärder är föreslagna.

Dock varierar utformningen av och kvaliteten på redovisningarna i hög grad.

Särskolan (grundsärskola) redovisar inte sin verksamhet.

- **Förbättringsområden: I ledningsgruppen se över och förtydliga samt underlätta arbetet med BRUK och kvalitetsredovisningar.**
- **Säkerställa arbetet enligt kap 1, Kvalitetsarbete – redovisning och uppföljning: syfte, system och metoder.**
- **Hitta former för kvalitetsredovisning som passar för ungdomsgård, kulturskola, bibliotek samt kultur och fritid.**
- **Hitta former för kvalitetsredovisning som passar för grundsärskolan.**

## 4. Värdegrunden

Likabehandlingsplaner har upprättats för alla enheter i enlighet med Skolverkets Allmänna råd.

- Enkät svar indikerar att både barn och föräldrar är mycket nöjda med verksamheten i familjedaghemmen.

- Enligt genomförda enkäter är barnen på kommunens förskolor nöjda med sin förskola och mår bra. Dock uppger ett antal barn att det är svårt att hitta någonstans att vara ifred, t ex på Ängsvallens förskola. Allt i överensstämmelse med personalens bedömning. Föräldrarna är nöjda eller mycket nöjda med förskolan.
- Enligt genomförda enkäter i åk 2 tycker en majoritet av eleverna om att gå till skolan (84,6), tycker att de får lära sig något i skolan (82,1 %) och tycker att personalen är snäll (82,1 %). Motsvarande föräldrasvar ligger högre. Mer än 90 % av föräldrarna är nöjda med skolan, med information och med det stöd som barnen får. 100 % är nöjda med utvecklingssamtalen.
- Av enkäter till elever i åk 5 och 8 framgår att 84 % av eleverna i åk 5 trivs bra eller mycket bra i skolan. Motsvarande siffra för åk 8 är 78 %. Av föräldrar till elever i åk 5 uppger 58 % att de är nöjda eller mycket nöjda med skolan. Motsvarande siffra för föräldrar till elever i åk 8 är 44,8 %.
- Enligt genomförda enkäter tycker en majoritet av barnen på kommunens fritidshem att de trivs (82,7%), har kamrater (94,3%) och att personalen är snäll (86,3%). Föräldrarna är nöjda i betydligt lägre grad (drygt 60 %) och anger låg personaltäthet som ett orosmoment.
- Enligt genomförda enkäter upplever eleverna på kommunens gymnasieskola/gymnasiesärskola sin skola som en trygg arbetsplats där de blir respektfullt bemötta. Gymnasiesärskolan arbetar med att skapa den kunskapsutmaning som eleverna har rätt till. Man arbetar med flexibla lösningar, noggrann dokumentation, individualisering, samverkan samt med elevers självkänedom och kunskap om sitt eget funktionshinder.

#### **Förbättringsområden:**

- **Säkra arbetet enligt likabehandlingsplan.**
- **Höja kompetensen inom området.**
- **Hitta former för redovisning av mobbning, kränkningar med mera.**
- **I arbetslagen analysera enkätsvaren och vidta åtgärder.**

## **5. Utveckling, lärande och kunskaper**

Förskolan har i samverkan med grundskolan tagit fram en modell för arbete med motsvarande IUP.

Alla elever i åk 1 har gått i förskoleklass.

Alla elever i grundskolan har individuella studieplaner (IUP). För Snörrumskolan anges rutinerna för åtgärdsprogram vara väl inarbetade, medan Hagaskolan uppger sig behöva förstärka detta arbete. Även Utsiktens gymnasieskola anger att man behöver förbättra uppföljningen av elever med behov av särskilt stöd.

Förskola, fritidshem och F-3 anger att resurserna inte räcker till för att fullt ut ge barn och elever med behov av särskilt stöd den hjälp som de behöver.

Vad gäller trivsel se kapitel 4, Värdegrunden.

I skolornas kvalitetsredovisningar redovisas inte eventuella problem med ogiltig frånvaro, ej heller hur man i förekommande fall arbetar förebyggande för att uppnå god närvaro.

Personaltätheten har ökat inom grundskola, förskola och fritidshem jämfört med 2006. För mer detaljerad redovisning se bokslut 2007. Andelen behöriga lärare är hög, nära nog hundra procentig.

Under 2007 har en biblioteksplan tagits fram. I samband med detta arbete har framkommit omfattande brister vad gäller skolbiblioteken. Läsinläring, läsande och tillgång till böcker är ovedersägliga framgångsfaktorer för en skola, dess elever och deras framtid.

#### **Förbättringsområden:**

- **Centrala riktlinjer för arbete med elevhälsa.**
- **Lokala riktlinjer för arbete enligt Västbus, Edsbus.**
- **Utökad samverkan med IFO.**
- **Hitta former för redovisning av elever med behov av särskilt stöd och antal åtgärdsprogram med mera.**
- **Analysera och vid behov åtgärda: resursanvändning, arbetssätt, samarbetsformer, behov av kompetensutveckling och resurstilldelning.**
- **Förstärka skolbiblioteken.**

## **6 Barns och elevers inflytande och ansvar**

Gymnasieskolans enkätsvar anger 90 % av eleverna att de oftast alternativt ibland har inflytande över undervisningen. I Skolverkets utbildningsinspektion framhölls skolpersonalens dagliga dialog med eleverna som mycket tillfredsställande. Under innevarande läsår har elevrådet funnit sina arbetsformer och eleverna är nu representerade i byggråd, trivselgrupp och vid arbetsplatsträffar.

Snörrumskolan och fritidshem bedömer att man kommit en bra bit på väg när det gäller elevers inflytande och ansvarstagande. Till stor del handlar det om den dagliga dialogen i den pedagogiska verksamheten. Snörrumskolan har också klassråd, dock inte elevråd. Man bedömer att man behöver bli bättre på att informera eleverna om deras möjligheter till inflytande och om ansvaret för det egna lärandet. Hagaskolan redovisar inte området i sin kvalitetsredovisning.

Varje elev i grundskolan har en individuell utvecklingsplan.

Skolverkets utbildningsinspektion anger att grundskolan behöver förbättra elevernas kunskap och medvetenhet om målen för sin utbildning. Detta är en förutsättning för elevers inflytande och ansvar i lärandet.

#### ***Svarsfrekvens barn/elevenkät 2007 (se kap 4)***

Barn/elever	2005	2006	2007
Snörrum	76 %	55 %	
Toppen	55 %	40 %	
Ängsvallen	48 %	61 %	
Stallbacken			

Förskolor			59 %
Familjedaghem	69 %	43 %	40 %
Fritidshem	51 %	53 %	54 %
Snörrumskolan år 2	91 %	93 %	93 %
Hagaskolan år 5	92 %	97 %	86 %
Hagaskolan år 8	88 %	91 %	77 %
Utsikten	88 %		94 %
Snitt Totalt	75 %	68 %	70 %

#### Förbättringsområden:

- Elevers inflytande och ansvar skall ses som en del av lärandet, inte som någon aktivitet vid sidan om.
- Elever skall känna till målen för sitt arbete.
- Utveckling av området skall säkras i arbetsplanen.

## 7 Skola och hem

Förskolan arbetar mycket aktivt med föräldrasamverkan och ser detta som en stark sida hos verksamheten. Utöver vad som framkommit i kapitel 4 ovan, redovisar inte grundskola och fritidshem området i sina kvalitetsredovisningar. Utsiktens gymnasieskola anger att man med utgångspunkt från föräldraenkät avser att utveckla formerna för föräldrasamverkan.

En digital lärplattform för individuella utvecklingsplaner, frånvaro med mera skall vara i skarpt läge från och med höstterminens start 2008. Detta skall förbättra informationen till föräldrar.

Individuella utvecklingsplaner och utvecklingssamtal är etablerade och viktiga redskap i föräldrasamverkan.

På Hagaskolan finns en föräldraförening och på Snörrumskolan ett föräldraråd.

#### Svarsfrekvens föräldraenkäter 2007 (se kap 4)

Föräldrar	2005	2006	2007
Snörrum	77 %	57 %	
Toppen	59 %	51 %	
Ängsvallen	62 %	62 %	
Stallbacken			
Förskolor			41 %
Familjedaghem	68 %	46 %	57 %
Fritidshem	70 %	46 %	54 %
Snörrumskolan år 2	69 %	64 %	52 %
Hagaskolan år 5	56 %	47 %	59 %
Hagaskolan år 8	54 %	58 %	68 %
Utsikten	76 %	61 %	63 %
Snitt	66 %	53 %	51 %

#### Förbättringsområden:

- Återkoppling av enkätsvar vid föräldramöten.
- Utveckling av området skall säkras i arbetsplanen.

## 8 Skolan och omvärlden

Dals-Eds kommun har under tre år deltagit i ett regionalt projekt, Entreprenörskap som förhållningssätt. Projektet har främst riktat sig till pedagogisk personal och erbjudit kompetensutveckling.

Förskolornas personal har deltagit i ett projekt som har bidragit till att förstärka personalens insikt om barns kreativa förmågor och uppdraget att bekräfta och uppmuntra dessa.

I grundskolan arbetar man med en del entreprenöriella aktiviteter. Här finns en utvecklingspotential.

En stor del av undervisningen inom samtliga program vid Utsiktens gymnasieskola bedrivs i projektform. Ung företagsamhet är etablerad som arbetsform.

### Förbättringsområden:

- **Avtal med Innovatum.**
- **Delta i Ung Företagsamhet.**
- **Kompetensutveckling.**
- **I övrigt se arbetsplan 2008.**

## 9 Övergång och samverkan

### Behörighet till gymnasieskola

Andelen elever behöriga att söka nationellt program vid gymnasieskola utgjorde 90,8 % år 2007. Resultatet kan jämföras med 2006 (93,3 %) och med riksgenomsnittet (89,1 %). Enligt uppgift ökade andelen gymnasiebehöriga väsentligt (från 81,8 %) genom att så kallad sommarskola erbjöds icke gymnasiebehöriga elever.

### Genomströmning externt gymnasium

Kommunen följer upp sina externa gymnasieelever, men exakta siffror är svåra att säkerställa. Därför är det lämpligt att förlita sig på Skolverkets statistik (SCB) (så kallat kommunblad 2007) som dock gäller vårterminen 2006. Andelen av kommunens elever på externa gymnasieskolor som fullföljt ett nationellt program inom fyra år utgjorde 72 %. Motsvarande siffra för riksgenomsnittet var 75 %.

Resultatet är inte tillfredsställande, men detta är ett område som är svårt för hemkommunen att direktpåverka. Grunden för elevens framgång läggs givetvis i de tidigare skolåren och valet till gymnasieskolan är förstås ett val av vikt. Så långt spelar hemkommunen en viktig roll och kan påverka på lång sikt. När kommunens externa gymnasieelever får problem, är den mottagande kommunens reaktionsförmåga och kompetens avgörande. Detta är som sagt svårare att påverka men en grund för samarbete läggs inom Fyrbodals Gymnasieskola.

### Genomströmning Utsiktens gymnasieskola

En mycket hög grad av eleverna genomför sin utbildning på TL-programmet under tre år. Av de 32 elever som avgick från Utsikten 2007 hade alla slutbetyg. 29 av dem hade gått 3 år på skolan. 3 av de 32 eleverna hade gått 4 år på gymnasieskola, varav det första året på annan gymnasieskola.

## Genomströmning Utsiktens gymnasiesärskola

Först läsåret 07/08 lämnar första årskullen Utsiktens gymnasiesärskola.

### Förbättringsområden:

- Förbättrad måluppfyllelse för grundskolan, med fokus på tidiga insatser.
- Uppdatera ämnesplanerna i grundskolan (ma, sv och eng klara).
- I arbetslagen analysera elevresultat samt koppling mellan insatser och resultat.
- Förtydliga arbetslagen uppdrag.
- Analysera och vid behov förbättra kompetensen att bedöma måluppfyllelse i grundskolan som helhet.
- Förstärka helhetssyn, f f a F9-perspektivet.
- Analysera och vid behov åtgärda grundskolans resursanvändning, arbetssätt, behov av kompetensutveckling och resurstilldelning.
- Förbättrad måluppfyllelse för elever i externa gymnasieskolor.

## 10 Bedömningar och betyg

### Grundskola

#### Samlat resultat

Det genomsnittliga meritvärdet för elever i åk 9 var 2007 var 204. Detta innebär en försämring jämfört med 2006 (214,7) och 2005 (213,6), och resultatet ligger mer i paritet med de tidigare åren 2002-2004. Riksgenomsnittet ligger på 207,3.

Andelen elever från åk 9 som var behöriga att söka nationellt program vid gymnasieskola utgjorde 90,8 % år 2007. Resultatet kan jämföras med 2006 (93,3 %) och med riksgenomsnittet (89,1 %). Enligt uppgift ökade andelen gymnasiebehöriga väsentligt (från 81,8 %) genom att så kallad sommarskola erbjöds icke gymnasiebehöriga elever.

Andelen elever som ej uppnått målen i ett ämne var 9,1 % (rikssnitt 8,7 %) och andelen elever som ej uppnått målen i två eller flera ämnen var 19,7 % (rikssnitt 14,1 %).

Jämfört med resultaten på riksnivå, ter sig möjligen kommunens resultat som acceptabla. Men lika lite som man kan vara nöjd med måluppfyllelsen på riksnivå, kan man låta sig nöja med måluppfyllelsen för Dals-Eds kommun. Ribban skall läggas högre än så. Bakom ett sämre resultat kan ligga faktorer som skolan inte fullt ut kan påverka eller kompensera, men det är kommunens och skolans uppdrag att optimera verksamheten så långt möjligt är.

#### Resultat i basämnena

##### Av 39 elever i åk 2 har

32 elever bedömts uppnå målen i svenska för år 2

34 elever bedömts uppnå målen i matematik för år 2

*Observera att det inte finns några nationella mål för år 2.*

##### Av 59 elever i åk 5 har

45 bedömts uppnå målen i svenska för år 5

46 bedömts uppnå målen i matematik för år 5

48 bedömts uppnå målen för engelska i år 5

*För år 5 finns nationella mål angivna. Kommunen kan om man vill pröva måluppfyllelsen genom Skolverkets ämnesprov, vilket också görs i Dals-Eds kommun.*

#### Av 67 elever i åk 9 har

64 bedömts uppnå målen i ämnesproven i svenska för år 9 - 59 erhöll lägst betyget G i slutbetyg

47 bedömts uppnå målen i ämnesproven i matematik för år 9 - 61 erhöll lägst betyget G i slutbetyg

62 bedömts uppnå målen i ämnesproven i engelska för år 9 - 59 erhöll lägst betyget G i slutbetyg

*I årskurs 9 ges obligatoriska nationella prov i sv, ma och eng.*

Resultaten för åk 2 och 5 indikerar ett behov av analys. Vad beror de låga värdena på? Hur ser prognosen ut? Vilka åtgärder behöver vidtas?

För år 2007 är andelen elever i åk 9 med lägst betyg G i sv, ma och eng lägre än den varit under de senaste åtta åren, vad beror det på? Vad beror diskrepanserna mellan måluppfyllelse i ämnesproven och slutbetyg på?

### Gymnasieskolan Utsikten

#### **Samlat resultat per program TL**

Ingen elev lämnade TL föregående läsår med reducerat program. 32 elever av 34 har erhållit slutbetyg med fullständigt eller utökat program, vilket innebär en förbättring jämfört med tidigare läsår. Av dessa 32 elever erhöll alla behörighet till högskolestudier.

#### **Resultat i enskilda ämnen per program TL**

Alla 32 elever hade lägst betyget godkänt i svenska A och B samt matematik A. 31 elever hade lägst betyget godkänt i engelska A.

#### **Gymnasiesärskola – Utsikten**

Läsåret 07/08 lämnar första årskullen Utsiktens gymnasiesärskola.

#### **Förbättringsområden:**

- **Förbättrad måluppfyllelse för grundskolan, med fokus på tidiga insatser.**
- **Uppdatera ämnesplanerna i grundskolan (ma, sv och eng klara).**
- **I arbetslagen analysera elevresultat samt koppling mellan insatser och resultat.**
- **Förtydliga arbetslagen uppdrag.**
- **Analysera och vid behov förbättra kompetensen att bedöma måluppfyllelse i grundskolan som helhet.**
- **Förstärka helhetssyn, f f a F9-perspektivet.**
- **Analysera och vid behov åtgärda grundskolans resursanvändning, arbetssätt, behov av kompetensutveckling och resurstilldelning.**